



Collegevoorstel

Onderwerp Vaststellingsbesluit gaswinning Groningenveld 2020-2021

Steller/telnr. (10)(2e) Bijlagen 1 Directeur A.Kazemier Fatale datum

Portefuillehouder R. van der Schaaf Overlegd met (10)(2e)

Voorstel voor agendering Discussiedeel Conformdeel
 Classificatie Openbaar Intern Vertrouwelijk Geheim
 Publiciteit Persbericht Persconferentie:
 Geen publiciteit, want
 Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand Jaar
 Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld collegebesluit

Het college en de burgemeester, ieder voor zover het zijn bevoegdheid betreft, besluiten

1. niet in beroep te gaan tegen het vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2020-2021;
2. de concept-brief met de regionale reactie Groningen op het vaststellingsbesluit aan de minister van Economische Zaken en Klimaat en de minister van Binnenlandse Zaken vast te stellen;
3. Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen te machtigen om namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen, de regionale reactie Groningen vaststellingsbesluit per brief te versturen;
4. de brief aan de raad over het niet in beroep gaan tegen het vaststellingsbesluit Groningen gasveld 2020-2021 vast te stellen.

Samenvatting

De minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) heeft het vaststellingsbesluit voor het Groningenveld 2020-2021 vastgesteld. NAM mag en moet op grond van dit besluit in het komende gasjaar 8,1 mld m3 in een qua temperatuur gemiddeld jaar winnen overeenkomstig operationele strategie 2. Deze strategie houdt onder meer in dat de productieclusters Bierum, Eemskanaal en Siddeburen niet meer nodig zijn voor de gaswinning.

Wij constateren dat de minister de afwegingen in dit vaststellingsbesluit uitvoerig heeft gemotiveerd. Daarmee vervalt een juridisch en technische basis om tegen dit besluit in beroep te gaan. Dat laat onverlet dat er nog steeds grote zorgpunten zijn, met name in de schadeafhandeling en de versterkingsopgave. Wij hebben daarom als regio besloten om ook dit jaar gezamenlijk een brief aan de minister van EZK en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) te sturen waarin wij onze zorgen uiten.

B&W-besluit d.d.:

Agendering collegevergadering	Datum	<input type="checkbox"/> Discussie	<input type="checkbox"/> Conform		
		Gemeentesecretaris		Paraaf	Datum
Portefuillehouder	Paraaf	Datum	Afgehandeld en naar archief	Paraaf	Datum

Vervolg voorgesteld collegebesluit

Aanleiding en doel

Zoals elk jaar heeft de minister eind september zijn vaststellingssbesluit voor het komende gasjaar gepubliceerd. Wij hebben op 14 juli 2020 bij het concept besluit een zienswijze ingediend namens gemeente, gemeente als rechtspersoon en de gemeenteraad van de gemeente Groningen. Het is derhalve mogelijk om vervolgens tegen het definitieve besluit in beroep te kunnen gaan.

In de brief aan de raad lichten we de overwegingen toe waarom wij hebben besloten geen beroep in te stellen tegen het vaststellingsbesluit en in plaats daarvan hebben besloten samen met de regio een brief naar de minister van EZK (en cc BZK) te sturen. De raad heeft daarnaast nog zelf de mogelijkheid om in beroep te gaan (deadline 6 november)

Kader

Mijnbouwwet
Vaststellingsbesluit

Mogelijke oplossingen

In voortraject zijn alle betrokken bestuurders uit de regio betrokken bij de analyse van het besluit en de overwegingen om geen beroep in te stellen maar wel een brief. Naar verwachting zullen daarom de gemeenten, provincie en waterschappen van onze regio besluiten om niet in beroep te gaan.

Waarom geen beroep?

- de minister laat zien dat hij werkt aan versnelling van de versterking, versnelling van de schade afhandeling en afbouw van de gaswinning. Hij draait hierbij tegelijkertijd aan de drie knoppen waaraan gedraaid moet worden om de problemen in Groningen op te lossen;
- Afdwingen van een nog betere motivatie van het besluit leidt niet tot verandering van de rechtsgevolgen van het besluit;
- De winning is conform de regionale zienswijze niet hoger dan 9,3 mld Nm³. Zelfs 1,2 mld Nm³ lager, namelijk 8,1 mld Nm³ bij een gemiddeld jaar. Wanneer zich net als in het gasjaar 2019-2020 een warm jaar voordoet, zal de winning nog lager uitpakken (bij een koud jaar hoger);
- Omdat het niet opportuun is dat beroep leidt tot verbetering van de rechtsgevolgen kunnen de aandachtspunten die er regionaal nog liggen beter via de bestuurlijke tafels met de minister worden ingebracht. Lukt dat niet voldoende kunnen de punten altijd voor het gasjaar 2021-2022 weer ingebracht worden via het regionale advies of de zienswijze (resp april en juli 2021).
- Mocht de minister in een beroepszaak in het gelijk worden gesteld kan de framing volgen 'dat het in Groningen nu allemaal goed geregeld is', terwijl dit nog lang niet zo is.

Waarom wel beroep?

- het besluit van de minister is nog niet optimaal gemotiveerd en zou op een paar plaatsen nog iets beter gemotiveerd kunnen worden. Hiermee dwing je af dat een volgend besluit nog beter gemotiveerd moet worden. Dit zal voor voorliggend besluit echter geen rechtsgevolgen hebben. Ook ligt het niet voor de hand dat de Raad van State hier in mee zal gaan gelet op het feit dat de minister in juli 2020 in het gelijk is gesteld in de beroepsprocedure die is aangespannen door een aantal burgers en de maatschappelijke organisaties;
- Maatschappelijk wordt het signaal afgegeven aan de inwoners dat zij, die nog niet schadeloos gesteld zijn of versterkt zijn, niet bij de overheden uit beeld zijn;
- In 2021 zijn weer Tweede Kamerverkiezingen. Onbekend is of het kabinet dat dan aantreedt dezelfde lijn blijft hanteren over de afbouw van de winning uit het Groningenveld. Tot dat moment kan via de Raad van State druk uitgeoefend worden op voortgang van de afbouw;
- Pas wanneer de regio door de Raad van State in het ongelijk gesteld wordt is het voor de inwoners in Groningen duidelijk dat er niet meer te bereiken is.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

zie overwegingen hierboven. Hierbij opgemerkt dat wij vorig jaar ook niet in beroep zijn gegaan tegen het vaststellingsbesluit.

Financiële consequenties

Geen

Overige consequenties

Geen

Ambtelijk advies (weging mogelijkheden, draagvlak en consequenties)

Hoogte winning

In onze provinciale zienswijze op het ontwerp-vaststellingsbesluit hebben wij de minister opgeroepen dat hij de winning in 2020-2021 niet hoger mag laten worden dan 9,3 mld Nm³ vanwege de verwachtingen die hij met dit getal in zijn ontwerp-besluit bij de Groningers heeft gewekt en het afbouwpad dat hij aanhoudt.

Wij komen tot de conclusie dat de minister in voorliggend vaststellingsbesluit een lager winningsniveau vaststelt, te weten 8,1 mld Nm³ op basis van een nieuwe raming van GTS. Hiermee komt hij 1,2 mld Nm³ lager uit. Ook kiest hij voor het toepassen van operationele strategie 2, hetgeen overeenkomt met het advies dat door de regio is gegeven. Hierin vinden we geen aanleiding om beroep in te stellen.

Versterking en schade

Hoewel de versterking nog onvoldoende op gang is gekomen en de schade-afhandeling nog niet overal vloeiend verloopt, zijn we als regio wel in goed overleg met de ministers om tot oplossingen voor de versterking te komen.

Tegelijkertijd signaleert de kopgroep op het gebied van de versterking nog wel een aantal punten die aandacht behoeven. Deze punten horen thuis op de tafel waar nu de onderhandelingen over de versterking plaatsvinden en zijn niet zodanig van aard dat ze aanleiding geven om beroep in te stellen bij de Raad van State. Het gaat hier om de volgende punten:

- Gemeenten moeten meer kunnen sturen vanuit hun rol als opdrachtgevers. De NCG heeft nu alleen mandaat daar waar het gaat om veiligheid. Bij andere zaken moet de NCG telkens terug naar BZK.
- In 2018 is een kader gemaakt voor verrijking van adressenlijsten op grond van een nieuwe HRA. Voor 2020 zou deze verrijking nu kunnen plaatsvinden hetgeen betekent dat IMG, NCG en gemeenten samen kijken naar de adressenlijsten en deze checken op AOS (acute onveilige situatie) en grote constructieve schades. Dit alles om er zeker van te zijn dat alle onveilige panden in beeld zijn.
- Toepassen typologieaanpak. De aanpak van de NCG is gereed maar wordt niet toegepast. De minister heeft TNO opdracht gegeven ook een typologieaanpak te maken. De aanpak van TNO ligt nu ter advisering voor bij de ACVG (Adviescommissie Versterking Groningen).
- De minister geeft in zijn besluit aan te willen werken volgens de nieuwste inzichten (steeds de nieuwste NPR), terwijl de regio heeft aangegeven nog één keer een NPR-wijziging te willen omdat het telkens aanpassen hiervan tot onrust in de versterkingsoperatie leidt.

Voor wat betreft de schade geeft de minister in zijn besluit aan dat het stapelen van schade bij inwoners die zowel onder het Groningenveld als onder een andere mijnbouwactiviteit (bv zoutwinning) vallen, niet tot het bereik van het vaststellingsbesluit behoort. Inhoudelijk zijn wij het hier als regio niet mee eens vanwege de ongelijkheid die dit voor onze inwoners met zich meebrengt. Echter is dit geen punt die leidt tot het instellen van beroep bij de Raad van State maar is wel een punt die met de minister besproken moet worden.

Maatschappelijke ontwrichting meewegen

We zien dat de minister in zijn besluit uiteindelijk een afweging maakt tussen enerzijds de negatieve gevolgen van gaswinning (waaronder maatschappelijke ontwrichting) en anderzijds de leveringszekerheid. Hij komt in deze overweging uiteindelijk uit op een winning van 8,1 mld Nm³ (hetgeen 1,2 mld Nm³ lager is dan zijn ontwerp-besluit). Er is hier ook geen aanleiding om beroep in te stellen.

Grondrechten

De minister stelt de gaswinning vast op 8,1 mld Nm³ en komt daarmee tegemoet aan onze zienswijzen. Het schenden van grondrechten is een voortdurend punt van aandacht en stelt hoge eisen aan de motivering. De minister weegt de grondrechten mee in de totale afweging van belangen. Ook hier vinden we geen punten die beroep rechtvaardigen.

Risico- en veiligheidsbeleid

De minister geeft nog steeds geen invulling aan het begrip 'termijn'; niet wanneer onderzoeken gereed moeten zijn en ook niet wanneer versterking af moet zijn. Hij geeft voor woningen aan dat gebouwen die nu nog een verhoogd risico hebben al in de versterkingsoperatie zitten en dat zij daarom binnen een redelijke termijn versterkt zullen worden. Voor industrie geeft hij aan dat er nog 18 bedrijven zijn die een fase 2 onderzoek moeten doen.

Alhoewel het veiligheidsbeleid zonder een invulling van de termijnen niet volledig te noemen is, is het in het geheel van de overwegingen van de minister geen reden om beroep in te stellen.

Advies kopgroep

Samenvattend komt de kopgroep tot het advies om tegen het vaststellingsbesluit géén beroep in te stellen bij de Raad van State. Eventuele redenen die wel een beroepsgang zouden billijken (bv solidariteit met inwoners die nog niet schadeloos of versterkt zijn, aandringen op nog een betere motivering van het vaststellingsbesluit of doorgaan met procederen bij de Raad van State totdat we als regio in het ongelijk worden gesteld) wegen naar het oordeel van de kopgroep niet op tegen de inhoudelijke beoordeling.

Daarbij geldt ook dat Raad van State in juli 2020 de minister in het gelijk heeft gesteld toen nog een aantal burgers en maatschappelijke organisaties beroep instelden tegen zijn besluit voor het gasjaar 2019-2020. We constateren dat het nu voorliggende besluit van de minister qua motivering nog sterker in elkaar zit dan vorig gasjaar waarmee het instellen van beroep niet voor de hand ligt. Het is evenals vorig gasjaar ook nu van belang dat we als overheden in staat zijn om te bepalen wanneer in beroep gaan juridisch niet meer opportuun is. Dit moment doet zich volgens de kopgroep ook nu weer voor. Temeer omdat de verwachting is dat de rechtsgevolgen in stand zullen blijven. Een eventuele aanpassing van de motivering zal niet leiden tot een inhoudelijk ander vaststellingsbesluit en een lagere winning. Tenslotte geeft de kopgroep aan dat de regionale positie in de schade- en versterkingstrajecten verzwakt kan worden bij een overwinning van de minister bij de Raad van State. Het beeld kan dan geframed worden dat de problemen in Groningen 'dus' opgelost zijn terwijl dat nog niet zo is.

Wel adviseert de kopgroep om, evenals vorig jaar, een regionale brief te sturen aan de minister. Hierin kan het punt rondom de schade worden benoemd en kunnen we een appel op de minister doen de ingezette afbouw te blijven continueren. De punten die betrekking hebben op de versterking worden niet in de brief genoemd omdat ten tijde van het versturen van de brief aan de minister ook de afspraken met de regio over de versterking openbaar gemaakt zullen worden. De punten over de versterking zullen in de onderhandelingen over de afspraak met het Rijk worden meegenomen.

Publiciteit

Door de provincie zal op 20 oktober een persbericht namens de partijen doen uitgaan. Zij zullen vervolgens ook de brief aan de minister van EZK (met cc aan minister BZK) versturen.

Vervolg

Bij besluitvorming zsm besluit terugkoppelen aan steller (10)(2e). Zij geeft info door aan provincie die dan de stand van zaken in de gezamenlijke brief en persbericht kan meenemen.

Lange Termijn Agenda

niet relevant